

■ Чалавек — чалавеку

ПА СПРАВЯДЛІВАСЦІ

Не вам казаць: шмат хто па маладосці рвецца ў гарады, шмат хто пад старасць імкнецца назад у вёскі — бліжэй да прыроды, да зямлі. Вось і мае калегі Яўген Пятровіч і Вольга Іванаўна пабудавалі сабе дачу.

Хацінка ў іх атрымалася што трэба — не горш, чым у іншых, але ж хацелася, каб пры ёй была яшчэ і лазенька, хоць і невялічкая, але свая.

Патроху сабралі грошай, нанялі майстроў. І вось яна, ужо гатовенькая: і самі костачкі парылі, і суседзям не адмаўлялі.

Нічога не скажаш, і з людзьмі, і між сабой яны добра жылі. Але ж...

Прычапілася да Вольгі Іванаўны цяжкая хвароба, абарвала яе жыццё.

Пятровіч тады вельмі гараваў, ніяк не мог змірыцца, слабеў.

Сын угаворваў яго прадаць і кватэру, і дачу, пераехаць да яго, але бацька ўсё ніяк не згаджаўся, усё корпаўся на сваёй фазэндзе, адзін, таму гародчык яго ўсё роўна зарастаў — «амерыканкай», бярозкай ды іншай трасцай...

Змогся Яўген Пятровіч, уцёк у горад, на фазэнду з тыдзень не прыязджаў, а з'явіўся — і вачам не паверыў, бо грады былі... у поўным парадку: пустазелле сохла на мяжы.

Гаспадар з той радасці памкнуўся быў да суседзяў, каб ім падзякаваць, але тыя казалі, што яны ні пры чым. «Тады хто ж?» — думаў гаспадар.

...Даведаўся пра гэта ён значна пазней — калі сустрэў былую вучаніцу. У яе, як аказалася, таксама дача, зусім непадалёк... І калі да яе дайшла пагалоска, што Яўген Пятровіч аўдавеў і гарод зарос, яна ўсё зразумела...

Мой калега тады вельмі расчуліўся. Кажаў, што першы раз у жыцці пашкадаваў, што быў... справядлівым, што ставіў гэтай дзяўчынцы двойкі.

І ў той жа час ён радаваўся, што па жыцці гэта вучаніца ідзе правільнай дарогай, што крыўды на яго не трымала і не трымае, што пра двойкі нават не ўспомніла.

Іван Сувалаў,

г. Гомель

■ Пытальнік

ЯК НАРЫХТАВАЦЬ БУРАЛОМНУЮ ДРАЎНІНУ?

Па ордары і на платнай аснове

Неаднойчы заўважаў: вось жа талент у карэспандэнтаў «Звязды». Толькі два словы скажы — артыкул напішуць, які і пачытаць цікава. Напрыклад, як Сяргей Расолька ў газеце ад 12 студзеня «Хто ў лес і хто — па дрывы?» Гэта тэма-праблема мне вельмі добра вядома, ажно да салёнага поту, ламоты ў касцях і мазалёў...

Сёння ў мяне ёсць прафесійная бензапіла «шведка», ёсць трактар, а дрывы выпісаць у лясгасе складаней. Большая іх частка адтуль забіраецца на патрэбы ЖКГ і палівазбывам на тыя нарманы 4,9 кубаметра ў асноўным для жыхароў гарадскога пасёлка. Вырашаць пытанне дроў лепей загадзя — не ў сезон. Сёння мне яны абыдучца, калі выпісаць у мясцовым лясніцтве, ад 195 да 282 рублёў. За транспарціроўку, рэзку, колку да гэтай сумы дададзім яшчэ 140—150 рублёў (калі ўсё гэта буду выконваць сам). Калі наймаць іншых работнікаў — будзе даражэй. І варыянт нарыхтоўкі пад заказ ад прадпрыемства ці цуркамі на сезон. Адзін прычэп — пяць кубаметраў — будзе каштаваць 130—140 рублёў. Памнажаем на маю патрэбу ў пяць разоў, атрымліваем 650—700 рублёў. А гэта больш за дзве пенсіі. Яшчэ іх трэба пакалоць, скласці ў дрымотню. Дык гары яны гарам, гэтыя дрывы!..

Сяргей Расолька ў артыкуле абмінуў адну праблему, за якую мне, як сапраўднаму гаспадару, баліць душа. Ён закрануў магчымасць нарыхтоўкі дроў праз выпіску дзялянкі, што адносна танна. А колькі «наламаных» дроў гніе? Гэта ўздоўж дарог у лесе быццам бы наведзены парадак. Зазірніце на 200—300—400 метраў глыбей у лес. Аніякія дзялянкі выпісваць не трэба! Выпішыце людзям гэтыя нахрыстаныя ўздоўж і ўпоперак (яшчэ добра, прыдатныя для нарыхтоўкі дроў) бярозы-вольхі-сасонкі! Няхай іх прыбярэць дбайныя гаспадары і будзе ў лесе больш парадку і, адпаведна, прыгажосці. Ды дзе там!..

Аляксандр Іванавіч МАТОШКА,
вёска Янкавічы Расонскага раёна.

Дзякуй чытачу за добрыя словы на адрас аўтара. Насамрэч, калі ты нешта ўмееш рабіць уласнымі рукамі і перажываеш за справу, то і напісаць пра гэта не цяжка. Менавіта тое ж адчуваецца і ў лісце Аляксандра Іванавіча

ў рэдакцыю — куды больш вялікім па аб'ёме (і эмацыянальнасці), чым мы маглі змясціць. Але сутнасць пытання зразумелая, шукаем адказ, у чым нам дапамаглі спецыялісты Міністэрства лясной гаспадаркі.

«Нарыхтоўка дроў, а таксама бураломнай, сухастойнай, пашкоджанай драўніны ў выніку бураломнаў і да т. п. фізічнымі асобамі ў лясках ажыццяўляецца ў адпаведнасці з Лясным кодэксам Рэспублікі Беларусь (далей — Лясны кодэкс) на падставе ордара.

У адпаведнасці з заканадаўствам, асноўным прынцыпам ляскарыстання з'яўляецца яго платнасць (артыкул 8 Ляснога кодэкса).

Плата за драўніну, адпушчаную на пні пры саманарыхтоўцы дроў, нязначная. Так, драўніна, адпушчаная на пні для нарыхтоўкі дроў насельніцтвам, рэалізуецца па таксавым кошце, які ў залежнасці ад пароды дрэў і лесатаксавага разраду складае 7—18 капеек за адзін кубічны метр.

У адпаведнасці з пунктам 2 артыкула 41 Ляснога кодэкса, выдзяленне участкаў ляснога фонду для нарыхтоўкі драўніны ажыццяўляецца юрыдычнымі асобамі, якія вядуць лясную гаспадарку (лясгасамі), іх структурнымі падраздзяленнямі (лясніцтвамі) у адпаведнасці з лясаўпарадкавальным праектам у парадку, устаноўленым артыкулам 42 Ляснога кодэкса. Згодна з часткай трэцяй пункта 1 артыкула 44

Ляснога кодэкса, нарыхтоўка драўніны на участках ляснога фонду грамадзянамі ажыццяўляецца за плату на падставе ордара ў аб'ёме не больш за 50 кубічных метраў.

Адпаведна, грамадзяне, якія жадаюць атрымаць участак ляснога фонду для ляскарыстання, накіроўваюць лясніцтву, у распараджэнні якога знаходзіцца ўчастак ляснога фонду, пісьмовую заяву аб яго выдзяленні, у якім прыводзяцца: мэта атрымання ўчастка ляснога фонду; прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі такое маецца), месца жыхарства грамадзяніна; плануемыя да ажыццяўлення на запытаным участку віды ляскарыстання, аб'ём плануемых да нарыхтоўкі, збору, адабрання, выкарыстання лясных рэсурсаў і тэрмін, на які просіцца ўчастак ляснога фонду.

Лясніцтвы ў тэрміны, устаноўленыя заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах, разглядаюць заяву і прыкладзеныя да яго матэрыялы і пры адсутнасці падстаў для адмовы ў выдзяленні ўчастка ляснога фонду для ляскарыстання выдзяляюць участак шляхам афармлення і выдачы ордара заяўніку пасля ўнясення ім платы за ляскарыстанне.

У адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 26 красавіка 2010 года № 200 «Аб адміністрацыйных працэдурах, што ажыццяўляюцца дзяржаўнымі органамі і іншымі арганізацыямі па заявах грамадзян», выдача грамадзяніну ордара для нарыхтоўкі дроў ажыццяўляецца на працягу двух дзён з дня падачы заявы грамадзяніна ў лясніцтва пры ўмове прадстаўлення дакумента, што пацвярджае ўнясенне платы за драўніну, якая адпускаецца на пні. Рэкамендуем загадзя па тэлефоне ўзгадніць з лясніцтвам магчымасць і месца нарыхтоўкі дроў на пні, іх пародны састаў і аб'ём для вызначэння велічыні аплаты за неабходную драўніну».

Сяргей РАСОЛЬКА

■ Сацыяльная кансультацыя

Ці будзе праца ў 90-я гады залічаная ў стаж?

У рэдакцыю нярэдка звяртаюцца чытачы з пытаннямі, што датычацца прызначэння пенсій. Вось і ў Алы Міхальчук з Мінска аказалася даволі тыповае пытанне пра стаж, якое, на нашу думку, будзе актуальнае і для многіх іншых чытачоў: «Я працавала ў 90-х гадах у фірме, якая на цяперашні момант ужо не існуе, пры гэтым дакументы ў архіў не здадзены. Запіс у працоўнай кніжцы маецца. Як гэта паўплывае на пенсію? Ці трэба даказваць свой працоўны стаж? І калі трэба, то як?»

Па адказ мы звярнуліся ў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны і атрымалі яго ад начальніка ўпраўлення арганізацыі пенсійнага забеспячэння Галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння Алены ДРОНАВАЙ:

— Усё залежыць ад таго, у які перыяд мела месца гэтая работа, — паведаміла нам спецыяліст міністэрства. — Калі ваша чытачка працавала ў гэтай фірме да 1 ліпеня 1998 года і калі ў працоўнай кніжцы маецца належным чынам аформлены запіс аб рабоце, значыць, пры вылічэнні пенсіі гэтая работа будзе ўключана ў стаж без якіх-небудзь дадатковых умоў.

Але калі чалавек хоча, каб зарплата за гэты перыяд улічвалася пры вылічэнні памеру пенсіі, але пры гэтым у яго няма магчымасці запатрабаваць даведку аб заробку, то ўстанавіць памер зарплаты магчыма ў судовым парадку. Для гэтага неабходна звярнуцца ў суд. Але трэба быць гатовым прад'явіць нейкія доказы. Можна быць, у чалавека захаваліся разліковыя лісткі або карашкі, якія сведчаць аб налічанай зарплате. Часам атрымліваецца знайсці штатны расклад у архіве... Магчыма, нехта з калегаў, хто працаваў побач у той час, паспеў узяць даведкі пра свой заробак, альбо гэта могуць быць звесткі з Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва аб памеры фонду аплаты працы і штатнай колькасці работнікаў прадпрыемства... Толькі ўлічыце, што статыстычныя даныя аб сярэдняй заробковай плаце работнікаў у краіне не з'яўляюцца велічыняй, якая пацвярджае персанальны заробак работніка.

Калі даказаць памер свайго заробку не атрымаецца, значыць, за гэтыя гады заробак будзе ўключаны з нулявым значэннем.

Калі ж чалавек працаваў у гэтай фірме ў перыяд пасля 1 ліпеня 1998 года, стаж працы будзе залічаным толькі пры ўмове, калі будзе прадстаўлены дакумент аб выплате абавязковых страхавых унёскаў і аб заробку. Аднаго толькі запісу ў працоўнай кніжцы ў гэтым выпадку будзе недастаткова, абавязкова павінны быць прааналізаваныя і даходы за гэты перыяд. І тут зноў можна звяртацца ў суд. Наогул, у гэтым выпадку звесткі аб даходах патрэбныя не толькі для падліку памеру пенсіі, але і для вылічэння працоўнага стажу.

Дата 1 ліпеня 1998 года фігуруе нездарма. З гэтага дня былі ўнесены змяненні ў арт. 51 Закона «Аб пенсійным забеспячэнні», у адпаведнасці з якім вылічаецца стаж для прызначэння пенсій, якія прадугледжваюць, што ў стаж уключаюцца перыяды работы, на працягу якіх ажыццяўлялася выплата абавязковых страхавых унёскаў. Да гэтай даты, і ў тым ліку ў перыяд СССР, у стаж уключаліся перыяды работы, калі чалавек проста падлягаў дзяржаўнаму сацыяльнаму страхаванню.

Што датычыцца пацвярджэння стажу працы і заробку на тэрыторыі нашай краіны з 1 студзеня 2003 года, то яны пацвярджаюцца на падставе звестак індывідуальнага (персаніфікаванага) уліку.

Запісала Святлана БУСЬКО

